

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

PROTOKÓŁ KONTROLI

**Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży
Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie
przeznaczonego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
ul. 3 Maja 57, 16-300 Augustów**

W PŁY NĘ Ł O
PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej
Data ..25 CZE. 2009.....
Ilość zał. .... Podpis .....

Białystok – czerwiec - 2009r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie, ul. 3 Maja 57, 16-300 Augustów, przeprowadzonej w dniach 25 i 26.05.2009 r.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie prowadzony jest na zlecenie powiatu augustowskiego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej, które posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.EF.V.9013/9/06 z dnia 24.11.2006r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony na 80 miejsc.

Adres Domu: 16-300 Augustów, ul. 3 Maja 57. Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta). Dyrektorem Domu jest s. Jadwiga Drewnik.

Kontrolę przeprowadziły – Ewa Feszler –inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Mieczysława Nartowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu, na podstawie upoważnienia Nr 173 z dnia 20.05.2009r. (PS.VI.EF.0939/173/09), wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli: Przestrzeganie standardu świadczonych usług oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1.01.2008 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Przestrzeganie standardu świadczonych usług (akta sprawy nr 1)

A) w zakresie usług bytowych:

Dom Pomocy Społecznej w Augustowie zlokalizowany jest w dwóch budynkach wielokondygnacyjnych z zamontowanymi systemami: przyzywowo-alarmowym i alarmowo-przeciwpożarowym. Przed wejściem do budynku głównego od ul. 3 Maja wykonany jest podjazd dla osób niepełnosprawnych. W drugim budynku przed wejściem zamontowana jest platforma schodowa a w środku winda poruszająca się przez wszystkie kondygnacje Domu.

Teren wokół Domu ogrodzony i ładnie zagospodarowany. Wykonane są rabaty kwiatowe, posadzone krzewy, ustawione ławeczki, huśtawki, altanka.

B) w zakresie wymaganych pomieszczeń:

W budynku głównym Domu od ul. 3-go Maja znajdują się następujące pomieszczenia:

A) na parterze:

- 1) kaplica,
- 2) pokój gościnny,
- 3) pokoje administracyjne,
- 4) kancelaria,

B) na I piętrze (mieszkają dziewczęta z V grupy – 16 osób) :

- 1) 2 pokoje dziennego pobytu
- 2) pokoje mieszkalne:
  - 6 pokoi dwuosobowych, każdy o powierzchni $13,5m^2$,
  - 1 pokój jednoosobowy o pow. $15,16m^2$,
  - 1 pokój trzyosobowy o pow. $25,6 m^2$,
- 3) 2 łazienki, wyposażone łącznie w 2 wanny, 2 prysznice, 5 sedesów, 4 umywalki, 2 pralki automatyczne, suszarki na bieliznę dziewcząt.
- 4) jadalnia z kuchenką pomocniczą,

C) na półpiętrze: WC, wyposażone w sedes i umywalkę,

D) na II piętrze (mieszka część dziewcząt z II grupy – 15 osób) :

- 1) pokój dziennego pobytu,
- 2) 2 łazienki, wyposażone łącznie w 5 sedesów, 2 wanny, prysznic, 5 umywalek, pralkę automatyczną,
- 3) pokoje mieszkalne:
  - 4 pokoje trzyosobowe, każdy o pow. $18,90 m^2$,
  - 1 pokój dwuosobowy o powierzchni $12,76m^2$,
  - 1 pokój jednoosobowy o pow. $15,16m^2$,
- 4) jadalnia z kuchenką pomocniczą,
- 5) gabinet medycznej pomocy doraźnej,
- 6) gabinet lekarski.

E) na poddaszu jest pokój gościnny z łazienką wyposażoną w prysznic, umywalkę, sedes

Drugi budynek od ulicy Młyńskiej, znajdują się w nim następujące pomieszczenia:

A) w piwnicy:

- 1) szatnia mieszkanek,
- 2) garderoba,
- 3) gabinet logopedyczny,
- 4) pracownia ceramiczna,
- 5) pracownia plastyczna,
- 6) gabinet do indywidualnego nauczania,
- 7) pokój socjalny pracowników,
- 8) toaleta wyposażona w sedes i umywalkę,
- 9) magazynek chemiczny

B) na parterze:

- 1) gabinet kinezyterapii,
- 2) sala do zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- 3) sala doświadczania świata,
- 4) sala hydroterapii,
- 5) 2 łazienki wyposażone łącznie w: prysznic, wannę, 2 sedesy, 2 umywalki,
- 6) pokój gościnny z łazienką,
- 7) sala komputerowa,
- 8) pokój psychologa,

C) na I piętrze:

- 1) jadalnia z kuchenką pomocniczą,
- 2) 2 pokoje dziennego pobytu,
- 3) 4 łazienki, wyposażone łącznie w: 7 umywalek, 3 wanny, 9 sedesów + krzesła sedesowe, 2 prysznice,
- 4) gabinet medycznej pomocy doraźnej,
- 5) podręczne pomieszczenie do prania i suszenia, wyposażone w wannę, pralkę, wirówkę, suszarki,
- 6) pokoje mieszkalne (mieszkają dziewczęta z IV grupy – 18 osób):
  - 3 pokoje dwuosobowe, każdy o pow. 14,40 m²,
  - 4 pokoje trzyosobowe, każdy o pow. 18 m²,
- 7) kuchenka, w której pracownicy przygotowują posiłki – papki dla dzieci

D) na II piętrze (mieszkają dziewczęta z I grupy – 15 osób):

- 1) pokoje mieszkalne:

- 3 pokoje trzyosobowe, każdy o pow. 25,5 m²,
- 3 pokoje dwuosobowe, każdy o pow. 17,16 m²; przy wszystkich pokojach znajdują się łazienki wyposażone w wannę lub prysznic, sedes i umywalkę,

W drugiej części piętra znajdują się (mieszkają dziewczęta z III grupy – 16 osób):

1) pokoje mieszkalne:

- 3 pokoje dwuosobowe, każdy o pow. 18 m²,
- 2 pokoje trzyosobowe, każdy o pow. 22m²,
- pokój czteroosobowy o pow. 22m²,

2) jadalnia z kuchenką pomocniczą,

3) pokój dziennego pobytu,

4) łazienka, wyposażona łącznie w: 3 prysznice, wannę, 2 sedesy, 5 umywalek

5) toaleta z sedesem i umywalką,

6) pokój socjalny pracowników.

E) na poddaszu znajdują się 2 pokoje gościnne z łazienkami.

Wszystkie pokoje mieszkalne spełniają standardowe normy w zakresie powierzchni, tj. pokój jednoosobowy nie mniej niż 9 m² na osobę, a pokój wieloosobowy nie mniej niż 6 m² na osobę. Pokoje wieloosobowe w Domu przeznaczone są dla nie więcej niż 3 osób.

Wyposażone są w łóżko, szafę, stół, krzesła w ilości odpowiedniej do liczby osób zamieszkujących w pokoju, szafkę nocną oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju liczbę wyprowadzeń elektrycznych. Wyprowadzenia w pokojach, w których przebywają dzieci głęboko upośledzone, są zabezpieczone.

Żadna z mieszkańek nie jest palącą, w związku z powyższym w Domu nie ma palarni.

Obowiązujące wymagania w zakresie warunków lokalowych są spełnione.

C) w zakresie warunków sanitarnych

Dom spełnia wymagane standardy w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek i toalet, gdzie zgodnie z obowiązującymi przepisami liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osoby.

Przy wszystkich urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

Pomieszczenia Domu są czyste, estetycznie urządzone, udekorowane pracami mieszkańek, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od

nieprzyjemnych zapachów. W salach dziennego pobytu oraz w pokojach mieszkalnych znajdują się zabawki dostosowane do ich wieku i sprawności.

D) w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków

Dom zapewnia mieszkańcom zgodnie z obowiązującymi przepisami, co najmniej 4 posiłki dziennie wydawane w następujących godzinach tj.

- śniadanie 7⁰⁰-9⁰⁰,
- II śniadanie 10⁰⁰,
- obiad 12⁰⁰-14⁰⁰,
- podwieczorek 16³⁰,
- kolacja 18⁰⁰-20⁰⁰.

oraz wybór zestawu posiłków. Zgodnie ze wskazaniami lekarza internisty przygotowywane są diety. W dniu kontroli żadna z mieszkanek nie miała zaleconego posiłku dietetycznego. Wszystkim mieszkankom przygotowywane są posiłki lekkostrawne. Mieszkanki, które mają problemy zdrowotne związane ze spożywaniem posiłków są karmione pozaustrojowo lub karmione posiłkami zmiksowanymi. Karmienia i pomocy w spożywaniu posiłków wymagało 65 dziewcząt. Mieszkanki spożywają posiłki w jadalniach lub są karmione w pokojach mieszkalnych.

Dom zapewnia mieszkankom całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napoi w kuchenkach pomocniczych. W lodówkach znajdowały się produkty spożywcze: wędlina, serki, masło, w szafkach był chleb, słodycze i owoce dla mieszanek. Ze względu na stan sprawności i bezpieczeństwo dodatkowe posiłki mieszkankom przygotowują w ciągu dnia pracownicy będący na dyżurze.

Dom jest pod stałym nadzorem Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Augustowie. W dniu 09.09.2008 r. przeprowadzona została kontrola w zakresie oceny stanu sanitarnego placówki, w tym ocena żywienia (analiza dekadowego zestawienia produktów za okres od 31.08.2008 r. do 09.09.2008r.). W toku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto, w dniu 21.12.2008 r. przeprowadzono badanie ciepłej wody. W trakcie kontroli stwierdzono, że woda spełnia wymagania mikrobiologiczne.

E) odzież i obuwie

W trakcie kontroli nie stwierdzono braków w zakresie zaopatrywania mieszanek w wymagane liczby zestawów odzieży i obuwia. Odzież dostosowana jest do pory roku oraz stanu ich zdrowia. Odzież i obuwie mieszkanki zakupują z własnych środków a osobom,

które nie posiadają środków na ten cel, odzież i obuwie zapewnia Dom. W zakupach pomagają dziewczętom pracownicy Domu. W okresie objętym kontrolą Dom zakupił następujące ubrania i obuwie (Akta sprawy Nr 2)

a) w 2008 r.

- odzież (bluzki, swetry, spódnice, spodnie itp.) – 268 sztuk,
- obuwie – 105 par,
- bielizna (majtki, podkoszulki, biustonosze itp.) – 211 sztuk,
- skarpety, rajstopy – 229 sztuk.

b) w 2009 r. w okresie styczeń – kwiecień:

- odzież (bluzki, swetry, spódnice, spodnie itp.) – 50 sztuk,
- obuwie – 44 pary,
- bielizna (majtki, podkoszulki, biustonosze itp.) – 173 sztuk,
- skarpety, rajstopy – 57 sztuk.

Bielizna, odzież wierzchnia i zewnętrzna, obuwie mieszkank znajduje się w szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych. Odzież była czysta, poukładana i niezniszczona. Dla mieszkank, które są leżące lub dokonują samookaleczeń odzież szyta jest specjalnie tak, aby zapewniała im bezpieczeństwo.

Ubrania mieszkank prane są w pralni Domu. Każde ubranie jest znakowane, dzięki czemu po praniu wraca do właścicielki. Brudną odzież, bieliznę, pościel i ręczniki pracownicy zabierają codziennie i zanoszą do pralni.

Ustalono, że 20 mieszkank samodzielnie, pod opieką pracowników, pierze swoją bieliznę w podręcznym pomieszczeniu do prania i suszenia. Środki piorące zapewnia Dom.

F) środki czystości

Mieszkanki mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz środki czystości i higieniczne.

Dom zakupuje wszystkie potrzebne środki czystości i higieniczne, w tym m. in.: szampony, mydła, proszek do prania, papier toaletowy.

W 2008r. i 2009r. na potrzeby mieszkank zakupiono następujące środki czystości i higieniczne (Akta sprawy nr 3).

a) w 2008 r.

- szampon – 167 sztuk,
- płyn do kąpieli – 112 sztuk,
- mydło – 431 sztuk,
- pasta do zębów – 215 sztuk,

- szczoteczka do zębów – 132 sztuk,
- dezodorant – 81 sztuk,
- gąbka kąpielowa – 86 sztuk,
- krem – 107 sztuk,
- chusteczki – 1440 opakowań,
- podpaski – 266 opakowań.

a) w 2009 r. w okresie styczeń – marzec:

- szampon – 88 sztuk,
- płyn do kąpieli – 64 sztuk,
- mydło – 198 sztuk,
- pasta do zębów – 163 sztuk,
- szczoteczka do zębów – 67 sztuk,
- dezodorant – 65 sztuk,
- gąbka kąpielowa – 50 sztuk,
- krem – 102 sztuk,
- chusteczki – 1115 opakowań,
- podpaski – 186 opakowań.

Mieszkanki również z własnych pieniędzy kupują środki kosmetyczne i higieniczne. Ręczniki, pasta do zębów, szczoteczki, mydło znajduje się w łazienkach. W łazienkach ogólnych każda mieszkanka ma podpisany własny wieszak. Inne środki higieniczne trzymają w szafkach przyłóżkowych.

W 2009 roku wymieniono wszystkim mieszkankom pościel i ręczniki. Pościel mieszanek była czysta, wraz z ręcznikami prana jest w pralni Domu. W trakcie kontroli nie stwierdzono, by mieszkańcom brakowało środków czystości i higienicznych.

W przeprowadzeniu toalety i utrzymaniu higieny osobistej mieszkańcom pomaga personel będący na dyżurze.

G) w zakresie usług opiekuńczych

Na dzień kontroli w Domu przebywało 78 mieszanek (jedna osoba była w szpitalu) w wieku od 5 do 65 lat. Główne schorzenia mieszanek to m. in.: mózgowe porażenie dziecięce, epilepsja, zespół Downa, gastrostomia, alergie, wady serca.

Wśród mieszanek 28 osób wymagało całkowitej pomocy przy wykonywaniu czynności codziennych oraz 44 osób wymagało częściowej pomocy. Przy pomocy sprzętu ortopedycznego poruszały się 29 osoby, na wózkach poruszało się 19 osób, 5 mieszanek było leżących.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą pielęgniarki, opiekunki oraz pokojowe, które pracują w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰ i 22⁰⁰-6⁰⁰.

Obsada personelu planowana jest dla każdej grupy dziewcząt i uzależniona jest od ich stanu zdrowia. W grupach dziewcząt najbardziej niepełnosprawnych, wymagających większej pomocy i opieki obsada personelu jest większa. Zgodnie z grafikiem na dzień 26 maja br. obsada na poszczególnych grupach przedstawiała się następująco:

a) grupa I (najbardziej sprawne mieszkanki)

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - opiekunka,
- w godzinach 12⁰⁰-20⁰⁰ - opiekunka,

Na tej samej kondygnacji mieszkają z dziewczętami siostry, które sprawują opiekę w nocy.

b) grupa II

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - opiekunka oraz w godzinach 8³⁰ - 12⁰⁰ opiekunka,
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ - opiekunka,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ - pokojowa,

c) grupa III

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - 2 opiekunki,
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ - pielęgniarka i opiekunka oraz w godzinach 14⁰⁰-18⁰⁰ opiekunka,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ - pokojowa,

d) grupa IV

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - pielęgniarka i pokojowa oraz w godzinach 8³⁰-12⁰⁰ opiekunka
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ - 2 opiekunki,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ - opiekunka,

e) grupa V

- w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰ - pielęgniarka oraz w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰ opiekunka
- w godzinach 14⁰⁰-22⁰⁰ - pokojowa i opiekunka,
- w godzinach 22⁰⁰-6⁰⁰ - opiekunka.

Zapewnienie mieszkańcom możliwości korzystania ze świadczeń zdrowotnych

Wszystkie mieszkanki zgłoszone są do lekarza pierwszego kontaktu z NZOZ Lider przy ul. Mostowej 1 w Augustowie. Ze względu na stan zdrowia mieszkanek, lekarz rodzinny przychodzi na wizyty do Domu. Bada mieszkanki w gabinecie medycznej pomocy doraźnej lub pokoju mieszkalnym,

Lekarz rodzinny kieruje mieszkanki na badania specjalistyczne oraz do poradni specjalistycznych, wypisuje recepty. Raz w roku wszystkie mieszkanki, niezależnie od

samopoczucia, są badane i robione są im podstawowe badania. Mieszkanki są pod stałą opiekę następujących poradni: okulistycznej, kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej. Na dzień kontroli żadna z mieszanek nie miała zleconej rehabilitacji. Rehabilitant sam prowadzi z mieszkankami ćwiczenia ogólnousprawniające.

Mieszkanki mają zapewniony kontakt z psychologiem i psychiatrą. Psycholog jest zatrudniony w Domu 1/2 etatu. Prowadzi z mieszkankami terapię indywidualną, dostosowaną do ich potrzeb.

Psychiatra jest zatrudniony w Domu na 1/8 etatu. Na wizyty do mieszanek przychodzi we wtorki w godzinach 15⁰⁰ – 20⁰⁰. Bada mieszkanki, wypisuje leki oraz zleca konsultacje i kieruje do szpitala.

Dom ponosi odpłatność za leki, do wysokości limitu ceny. Faktury za leki zestawiane są miesięcznie. W każdym zestawieniu wykazane jest która część środków za leki jest refundowana, a którą ponosi mieszkanka. Kwoty, które ponoszą mieszkanki potrącane są z ich konta depozytowego. Dziewczętom, które nie mają własnych środków, kwoty za leki powyżej wysokości limitu ceny pokrywa Dom.

W okresie objętym kontrolą 22 mieszkanki wyjechały na turnus rehabilitacyjny, w tym 20 otrzymało dofinansowanie do turnusu z NFZ oraz sprzętu ortopedycznego tj.

w 2008 roku:

- okulary korekcyjne – 1 sztuka,
- podkład nieprzemakalny – 37 sztuk,
- prześcieradło nieprzemakalne – 30 sztuk,
- buty ortopedyczne – 10 par.

W 2009 r. mieszkanki skorzystały z dofinansowania do 5 desek do wózka inwalidzkiego.

Dwie mieszkanki, w ramach programu unijnego EFS „Razem łatwiej” od 07.09.br rozpoczną przygotowanie zawodowe w zawodzie fryzjer i pomoc kuchenna. Ze względu na stan zdrowia mieszanek i ich sprawność psychospołeczną nie były podejmowane działania w celu usamodzielnienia mieszanek.

H) w zakresie usług wspomagających

W Domu usługi wspomagające mieszkańcom świadczy pracownik socjalny, rehabilitant, technik fizjoterapii, instruktorzy terapii zajęciowej.

Pracownik socjalny świadczy na rzecz mieszkańców pracę socjalną, która polega w głównej mierze na:

- rozpoznaniu aktualnej sytuacji socjalno – bytowej osoby ubiegającej się o przyjęcie do dps, poprzez współpracę z pracownikami socjalnymi w miejscu zamieszkania, z którego ubiegająca się osoba pochodzi,
- udzielaniu informacji osobie ubiegającej się o przyjęcie do DPS i osobom jej najbliższym o zasadach pobytu w DPS i sposobie funkcjonowania w/w Domu, potrzebnych dokumentach,
- współpracy z pracownikami wchodzącymi w skład zespołów terapeutyczno – opiekuńczych, polegająca na współudziale w opracowaniu indywidualnych planów wsparcia mieszkanki, okresowej ocenie realizacji planów i dokonaniu potrzebnej modyfikacji,
- pomocy w sprawach życia codziennego, tj. robienie zakupów na prośbę mieszkanki, czy na wynikające potrzeby (z udziałem mieszkanki, jeżeli stan zdrowia jej na to pozwala),
- pisaniu, wysyłaniu i prowadzeniu korespondencji mieszkanki, która same nie są w stanie jej prowadzić,
- pomaganiu w utrzymaniu kontaktu z rodziną i osobami najbliższymi,
- uczestniczeniu w organizowanych zebraniach, wywiadówkach, spotkaniach szkolnych.
- pomocy w sprawach osobistych poprzez udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych mieszkankom, które dzięki tej pomocy będą zdolne w większej samodzielności rozwiązać zaistniały problem,
- przygotowywaniu dokumentacji w sprawie przyznania mieszkance: świadczeń pieniężnych (renty socjalnej/rodzinnej, zasiłku pielęgnacyjnego), dowodu osobistego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności , orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Mieszkanki uczestniczą w terapii logopedycznej i psychologicznej oraz w zajęciach terapeutycznych odbywających się w następujących pracowniach: plastycznej, muzycznej, ceramiki, informatycznej i teatralnej. Dla każdej terapii opracowany jest plan pracy pracowni, cele i zadania terapii, wykaz osób stale uczestniczących w danej formie terapii oraz indywidualne plany zajęć terapeutycznych. Dokumentacja prowadzona jest systematycznie dla każdej uczestniczącej mieszkanki, zawiera opis możliwości psychofizycznych mieszkanki, ich aktywność. Wyznaczono cele do pracy oraz co pół roku dokonano oceny funkcjonowania mieszkanki i wpływ zajęć na usprawnienie poszczególnych funkcji.

W ramach organizacji czasu wolnego mieszkanki uczestniczą w imprezach kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych organizowanych na terenie Domu takich jak: zabawa karnawałowa, Dzień Matki, Dzień Dziecka. Wyjeżdżają na przeglądy i konkursy do innych

placówek oraz uczestniczą w imprezach organizowanych przez Miasto Augustów np. Dni Augustowa (akta sprawy nr 4).

Szczególnie uroczyście obchodzone są w Domu Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Wspólnie przygotowywana jest Wigilia i śniadanie wielkanocne. Mieszkanki z tej okazji zawsze otrzymują drobne upominki. Mieszkanki wspólnie z siostrami i wszystkimi pracownikami przygotowują również oprawę świąt i nabożeństw okolicznościowych (Boże Ciało).

Dom zapewnia mieszkankom dostęp do prasy, która dostosowana jest do ich sprawności psychofizycznej (tylko 5 mieszkanek same czyta). Kupowany jest: Świerszczyk, Poznaj swój kraj, Nasz Dziennik, Mały Gość Niedzielny, Mały Przewodnik. Przepisy prawne dot. domów pomocy społecznej znajdują się w kancelarii Domu i rodziny mieszkanek mogą się z nimi zapoznać. Pracownik socjalny bardzo często wyjaśnia osobom odwiedzającym przepisy prawne oraz zasady uzyskiwania poszczególnych świadczeń.

Ze względu na stan zdrowia w Domu nie funkcjonuje samorząd mieszanek.

Wszystkie mieszkanki są wyznania rzymskokatolickiego. Posługę w tym zakresie zapewnia im ksiądz z parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa, który codziennie w kaplicy Domu o godzinie 7⁰⁰ odprawia mszę św. dla Sióstr oraz mieszanek.

Zmarłym mieszkankom Domu, których pochówkiem nie zajmowała się rodzina, Dom sprawia pogrzeb zgodnie z ich wyznaniem. W 2009 roku zmarły 2 mieszkanki, pochówkiem jednej zajął się Dom. Została ona pochowana na cmentarzu w Augustowie w miejscu, gdzie są groby mieszanek. Dziewczeta wraz z pracownikami opiekują się grobami zmarłych mieszanek.

Dom podejmuje działania na rzecz podtrzymania kontaktów z rodziną. Osobą monitorującą te kontakty jest pracownik socjalny oraz pracownicy pierwszego kontaktu. Połowa mieszanek utrzymuje regularny kontakt ze swoimi rodzinami, są zabierane na święta i czas urlopowo- wakacyjny. Osiemnaście mieszanek nie utrzymuje tego kontaktu gdyż rodziny nie chcą tego kontaktu. Osoby odwiedzające spotykają się z mieszkankami w pokojach mieszkalnych lub pokoju gościnnym.

Pracownicy Domu wspólnie z mieszkankami na okres świąteczny wysyłają kartki z życzeniami, zachęcają do odwiedzin dziewcząt w Domu. Uzgadniają z rodzinami możliwość pobytu mieszkanki w domu rodzinnym, zasady opieki nad nią.

Pracownik socjalny pomaga mieszkankom w prowadzeniu korespondencji. Całą korespondencję do Domu i mieszanek listonosz przynosi do kancelarii skąd pracownik przekazuje mieszkankom. Na listy urzędowe odpowiada pracownik socjalny.

Dom umożliwia mieszkankom kontakt telefoniczny. Mieszkanki mogą zadzwonić do domu rodzinnego i osób bliskich z kancelarii i nie ponoszą kosztu przeprowadzonych rozmów.

Wszystkie pełnoletnie mieszkanki mają własne środki finansowe. Żadnych dochodów nie ma siedem mieszanek, które nie ukończyły 18 roku życia. Dla tych osób wszelkie brakujące rzeczy oraz opłaty pokrywa Dom, natomiast pozostałym mieszkankom zapewnia bezpieczne przechowywanie ich środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Tryb postępowania z depozytami wartościowymi mieszkańców Domu reguluje Regulamin, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/2008 z dnia 10 lipca 2008 r. s. Dyrektor (Akta sprawy Nr 5).

Środki pieniężne przechowywane są na rachunku sum depozytowych. W kasie Domu znajdują się środki do 5.000 zł z tytułu wydatków bieżących. Mieszkanka może pobrać potrzebną kwotę (nie przekraczającą ww.) każdego dnia. W przypadku wyższej kwoty musi zgłosić księgowej wcześniej by pobrała stosowne pieniądze z Banku. W Domu są osoby ubezwłasnowolnione. W ich przypadku pieniądze pobiera ustanowiony przez Sąd opiekun prawny lub upoważniona przez niego osoba (§ 6 pkt 5 cytowanego Regulaminu). Na dzień kontroli mieszkanki nie miały zdeponowanych przedmiotów wartościowych.

W toku kontroli ustalono, że zasady określone w ww. Regulaminie są przestrzegane.

Mieszkanki mają zapewniony regularny kontakt z s. Dyrektorem. Zgodnie z informacją wywieszoną na tablicach ogłoszeń, Dyrektor w sprawie skarg i wniosków przyjmuje we środy i soboty w godzinach 8³⁰ – 9³⁰. W książce skarg i wniosków w okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano żadnych skarg i wniosków.

H) w zakresie usług edukacyjnych

Dom zapewnia mieszkankom pobieranie nauki, uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

W roku szkolnym 2008/2009 do zespołu szkół specjalnych uczęszczało 9 dziewcząt, w tym 3 do III klasy gimnazjalnej, pozostałe do klasy przysposabiającej do pracy.

Siedemnaście dziewcząt w wieku od 3 do 25 lat upośledzonych w stopniu głębokim uczestniczy w zorganizowanych na terenie Domu zajęciach rewalidacyjno- wychowawczych. W Domu zorganizowane są 2 zespoły 4 osobowe, 2 zespoły trzyosobowe oraz dwie

mieszkanki uczestniczą w zespołowych zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych w godzinach popołudniowych. Jedna mieszkanka ma orzeczone nauczanie indywidualne. Zajęcia prowadzą nauczyciele Zespołu Szkół Specjalnych w Augustowie.

II. Przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępność mieszkańców do informacji o swoich prawach.

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte są w Regulaminie Organizacyjnym, zatwierdzonym przez Przełożoną Prowincjalną Prowincji Warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. Regulamin wszedł w życie z dniem 01.10.2006 r. (Akta sprawy nr 6). Nowoprzybyłą dziewczynkę, jej rodziców lub opiekunów prawnych z Regulaminem, w tym z prawami i obowiązkami, zapoznaje s. Dyrektor. Prawa i obowiązki mieszanek wywieszone są na tablicy ogłoszeń.

Zgodnie z § 15 cytowanego Regulaminu mieszkanka ma prawo do korzystania ze wszystkich usług świadczonych przez Dom, a także:

- poszanowania praw i godności osobistej,
- współdecydowania we własnych sprawach na ile świadomość intelektualna pozwala,
- podtrzymywania więzi z rodziną, przyjmowania odwiedzin krewnych i znajomych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszania praw mieszkańców.

III. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe dyrektora i 18 losowo wybranych pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (załącznik nr 1).

Ustalono, że Powiat Augustowski zlecając w 2008 r. Zgromadzeniu Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincja Niepokalanej Warszawska prowadzenie Domu nie określił w umowie zlecającej (akta sprawy nr 7) kwalifikacji, jakie winni spełniać pracownicy zatrudnieni w Domu, a spełnienie przez Dom określonych standardów to również kadra z odpowiednim wykształceniem.

Mimo, nieokreślenia w umowie zlecającej stanowisk i kwalifikacji, jakie powinna posiadać osoba zatrudniona na danym stanowisku, w oparciu o przedłożony wykaz pracowników (akta sprawy nr 8) oraz sprawdzone akta osobowe dyrektora i pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, stwierdzono, że wszystkie osoby poza **jednym instruktorem terapii zajęciowej** posiadają wymagane kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania

pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50 poz. 398) a Dyrektor spełnia wymagania określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.). **Instruktor terapii zajęciowej posiada wykształcenie wyższe administracyjne. Zgodnie z wyżej cyt. przepisami powinien posiadać wykształcenie średnie i policealną szkołę odpowiedniej specjalności umożliwiającą prowadzenie terapii zajęciowej.**

a) wskaźnik zatrudnienia

Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 80 miejsc; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,6 w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 65 osób, z czego 56 osób w przeliczeniu na pełne etaty. W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zatrudnionych było 49 osób (4 pielęgniarki z czego jedna na ½ etatu, pracownik socjalny, rehabilitant, technik fizjoterapii, 5 starszych opiekunów z czego jeden na ½ etatu, 21 opiekunek, opiekun kwalifikowany w dps, 5 starszych pokojowych, pokojowa, 5 instruktorów terapii zajęciowej na ¼ etatu każdy, psycholog na ½ etatu, lekarz psychiatra na 1/8 etatu, kapelan na ¼ etatu, starsza opiekuna dziecięca na ½ etatu) w przeliczeniu na pełne etaty 41,63 osób.

Ponadto, w Domu usługi na rzecz mieszkańców świadczy 11 wolontariuszy. Według obowiązujących przepisów, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami, przy czym przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć w DPS - 30% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym. Z ogólnej liczby 49 osób zatrudnionych w Domu w zespole terapeutyczno-opiekuńczym 30% stanowi 15 osób.

Dom posiada wymagany wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego tj. $0,65 = (41,63 + 11) : 80$

b) podnoszenie kwalifikacji przez pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego

W trakcie kontroli ustalono, że swoje kwalifikacje podnosi osoba zatrudniona na stanowisku pomoc kuchenne. Studiuje ona na I roku pedagogii specjalnej w zakresie pracy socjalnej w służbach społecznych na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej (3-letnie studia

I stopnia – niestacjonarne). Ponadto, w roku akademickim 2007/2008 opiekunka ukończyła podyplomowe studia z oligofrenopedagogiki na Wyższej Szkole Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku oraz starsza opiekunka ukończyła kurs kwalifikacyjny z oligofrenopedagogiki zorganizowanym przez Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach.

W kontrolowanym okresie pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli w następujących szkoleniach zewnętrznych:

- 1) w dniu 22.02.2008 r. pn. „Metody stymulacji w diagnozie i terapii dzieci autystycznych” zorganizowanym przez Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych w Białymstoku, uczestniczyła starsza opiekunka,
- 2) w dniach 12-14.11.2008 r. pn. „Dobry indywidualny plan wsparcia – jak go skonstruować i efektywnie zrealizować? Standaryzacja dokumentów z tym związanych” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku, uczestniczyła siostra Dyrektor,
- 3) w dniach 09-10.12.2008 r. pn. „Dobry indywidualny plan wsparcia – jak go skonstruować i efektywnie zrealizować? Standaryzacja dokumentów z tym związanych” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku, uczestniczyła opiekunka,
- 4) w dniach 12-13.03.2009 r. pn. „Nawiązanie komunikacji interpersonalnej w relacji pracownik – mieszkaniec dps” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku, uczestniczyła siostra Dyrektor,
- 5) w marcu 2009 r. pn. „Profilaktyka agresji i zaburzeń zachowań dzieci” zorganizowanym przez Podlaski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Mońkach, uczestniczyła starsza opiekunka.

Dla pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego organizowane są szkolenia wewnętrzne. Ze szkoleń sporządzane są protokoły, konspekty zajęć oraz imienne listy obecności. W dniu 27.05.2008 r. siostra Dyrektor przeprowadziła szkolenie pn. „Indywidualizacja – dostosowanie metod i środków opieki oraz terapii do indywidualnych zdolności, umiejętności i zainteresowań mieszkank. Prawa mieszkańców Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, w Augustowie”. W szkoleniu uczestniczyło 34 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego. Osoby nowozatrudnione oraz te które nie uczestniczyły w ww. szkoleniu zgodnie z planem szkoleń na 2009 r. (akta sprawy nr 9) przeszkolone zostaną we wrześniu 2009 roku.

Pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańców, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcem zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

IV. Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańców.

Zarządzeniem wewnętrznym Nr 1/2008 z dnia 01.02.2008r Siostra Dyrektor powołała 5 zespołów terapeutyczno- opiekuńczych (akta sprawy nr 10), w skład którego weszli wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego. Działania wynikające z planów koordynują pracownicy pierwszego kontaktu.

Zespoły zbierają się co pół roku lub w miarę potrzeb. Na posiedzeniach zespołów omawiane są sprawy dotyczące min. przyjęcia nowych mieszkank do Domu, funkcjonowania mieszkank w Domu, udziału w zajęciach terapeutycznych oraz indywidualne plany wsparcia mieszkańców. Z posiedzeń zespołu sporządzane są protokoły. W protokołach zawarte są szczegółowe ustalenia dotyczące stanu zdrowia i umiejętności mieszkank, ich sytuacji rodzinnej oraz możliwości psychofizycznych.

Indywidualne plany wsparcia opracowane są dla wszystkich mieszkank. W planach określono cele długo i krótkoterminowe do pracy z mieszkankami, opisano stan zdrowia mieszkanki, jej umiejętności w zakresie radzenia i funkcjonowania w życiu codziennym, kontakty w grupie rówieśniczej, udział w zajęciach terapeutycznych oraz relacje z osobami bliskimi. Plany uzgadniane są z mieszkankami i ich rodzinami lub opiekunami prawnymi.

Z przeanalizowanej dokumentacji indywidualnych planów wsparcia mieszkańców wynika, że cele opieki długo i krótkoterminowej dostosowane są do stanu zdrowia, potrzeb i możliwości mieszkank. Ocena i cele wyznaczone na posiedzeniu zespołu terapeutyczno-opiekuńczego są spójne z celami wyznaczonymi do realizacji w indywidualnych planach wsparcia. W podsumowaniach planów wsparcia odniesiono się do wszystkich założonych celów pracy z mieszkankami. Opisano szczegółowo potrzeby mieszkank w zakresie opieki zdrowotnej, edukacji, usprawnienia, utrzymania relacji z osobami bliskimi. Wskazano na możliwości rozwojowe mieszkank i sposoby ich stymulowania.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej w Augustowie w dniu 14.08.2008 r. pracownicy PCPR przeprowadzili kontrolę z kontroli wydatków budżetowych w 2007 r. – prawidłowości ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS na 2008 r. i wydatków budżetowych w 2006 r. – ustalenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania na 2007 r. W toku kontroli stwierdzono rozbieżności pomiędzy

rzeczywistym średnim miesięcznym kosztem utrzymania na rok 2007 i 2008 a ogłoszonym zarządzeniem Starosty.

Natomiast, w dniu 23.01.2009 r.. przeprowadzili kontrolę w Domu w zakresie wydatków budżetowych w 2008 roku – prawidłowości ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca DPS. W toku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 7/2009.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje s. Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Augustowie.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) s. Dyrektor przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Podpisy kontrolujących

1/ *Ewa Fesler*
2/ *Mieczysław Karbulec*

18.06.2009 r. *S. Jachura Drewnik*
(data i podpis dyrektora Domu)